

Til
Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

21. februar 2012

Hørings svar

Et registreret partnerskab er ikke et ægteskab

MENIGHEDSFAKULTETETs svarer:

**Et ægteskab mellem to af samme køn er ikke et ægteskab.
Derfor opfordrer vi til, at de udsendte lovudkast trækkes tilbage.**

Af flere grunde vil vi advare imod at lovgive omkring en omdannelse af et registreret partnerskab til et ægteskab.

- 1) Mange bevægelser i kultur og samfund har indvirkninger på ægteskabet. Det er tydeligt gennem de seneste årtier, at f.eks. den teknologiske udvikling, forbruger-ideologien, sekularingsprocessen og seksualrevolutionen har været stærke strømninger, i hvis kølvand der også er dukket kritik op af et mere traditionelt syn på ægteskabet. I kultur-liberale miljøer har man ført an i en kritik af dette syn. Endvidere har man taget anledning af den øgede frihed i samfundet ved at fokusere på nye samlivsformer. De fremlagte lovforslag om ægteskab mellem to personer af samme køn er led i denne udviklingskæde. Et lovudkast med det foreliggende indhold vil vi advare imod, fordi det er et udtryk for en moderigtig, snæver ligestillingsideologi, som kun indfører sig i kølvandet af kulturstrømmen.
- 2) Forholdet mellem mand og kvinde er et fundamentalt forhold. Det har man i enhver kulturel, religiøs og samfundsmæssig kontekst været medvidende om i årtusinder. I de fleste sammenhænge har det økonomiske og biologisk-forplantningsmæssige argument været dominerende. Et ægteskab som et personligt, seksuelt og socialt fællesskab mellem mand og kvinde kan ikke indlemmes i en kønsneutral bestemmelse eller på en meningsfuld måde omdannes til en kønsneutral institution. Det foreslåede lovudkast vil på et dybt plan ændre på ægteskabets karakter af ægteskab. Det vil bryde med en fælles menneskelig tradition på tværs af kultur og religion. Gør man ægteskabet kønsneutralt indfører man noget, som er ukendt i alle kulturer så langt tilbage det er historisk muligt at efterforske. Man kender homoseksuel praksis i mange sammenhænge, men aldrig sidestillet med det heteroseksuelle forhold.
- 3) Denne ændring af ægteskabets grundlæggende karakter ser vi med stor alvor på. Som teologisk og kirkelig høringsinstans kunne vi skrive en lang redegørelse om ægteskabets orden og teologi, men alt spidser til og kan formuleres via skabelsens fundamentale perspektiv: "Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte ham

- dem.” Dette enkle og stærke skabelses- og gudbilledligheds-perspektiv er bærende i en teologisk bestemmelse af ægteskabet.
- 4) En ny definition af ægteskabet vil helt åbenlyst få mange familie- og samfundsmæssige konsekvenser. Der vil f.eks. kunne ske alvorlige personal- og socialpsykologiske identitetsforandringer i forlængelse af en omdefinering af ægteskabet og dermed skridt i retning af en ophævelse af kønspolariteten. Forskningen understøtter, at det enkelte menneskes kønsidentitet både på et personligt og kollektivt plan skal tages seriøst. Benævnt anderledes: En snæver ligestillingsdiskussion i samtiden vil nemt komme til at kontrollere regelsæt for kønnes selvopfattelse og adfærdsformer i mange af samfundets rum (f.eks. på badeanstalter, i omklædningsrum og lign.). Det store kollektive samfundsperspektiv vil komme til at dominere og ændre på familien som bærende institution. I ethvert hjørne af samfundet kan dette have helt utilsigtede følger.
  - 5) Homoseksuelle parforhold opnår ikke nye eller flere rettigheder, end de allerede i dag har som registrerede partnere. Derimod opstår der alvorlige juridiske konflikter i relation til international lovgivning og gældende konventioner på området. I debatten har Menneskerettighedserklæringen været nævnt. Den forudsætter den alment anerkendte og traditionelle ægteskabsinstitution. Konkret betyder det, at ægteskabet, som vi kender det nu, ved en omdefinering ikke længere eksisterer som særskilt institution. Hvad skal det overhovedet kaldes, når man ønsker at tale om et ægteskab mellem mand og kvinde?
  - 6) Hvad det særligt kirkelige felt angår, ser den planlagte lovændring – med en ny ægteskabsdefinition - endda mere alvorlig ud. Den har direkte kirkeopløsende karakter i sin konsekvens. Den vil konsolidere en tendens til fragmentering og opsplitning i kirken af helt uhørte dimensioner, vi har set begyndelsen af i form af udsivning, etablering af fri- og valgmenigheder, men vi har bestemt ikke set slutningen. Et kønsneutralt ægteskab er kristendommens natur og væsen imod. Konkret konflikter en eventuel lovændring også i forhold til den grundlovssikrede evangelisk-lutherske folkekirke og denne kirkes lutherske bekendelsesgrundlag. I kirkelig forstand er, jf. bekendelsesskriftet Den Ausburgske Bekendelse (art. 16, 23 og 27), ægteskabet mellem mand og kvinde.
  - 7) På de indre kirkelige linier, især hvad kirkens brug angår, vil lovudkastets behjertede forsøg på at give plads til mindretalsgruppers ret til at frasige sig brugen af et velsignelses- og vielsestritual af homoseksuelle ikke ændre på de radikale konsekvenser af en omdefinering af ægteskabet. Bibelen og bekendelsen er grundlaget for kirken og dens lære. Kirken er i øvrigt heller ikke præsterne alene, selv om lovudkastet alene refererer til deres mulige samvittighedsfrihed. Kirkens menigheder, menighedsråd, kirkeansatte funktionærer og andre medarbejdere bør i lige så høj grad kunne fritages for medvirken ved eventuelle vielser af homoseksuelle.

Menighedsfakultetet, Aarhus

Jørn Henrik Olsen
Fakultetsleder på MF

Jørgen Peder Jørgensen
Formand for MF's bestyrelse,
sognepræst i Aabenraa

Hørings svar brev til Kirkeministeriet ang.

Lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning
(Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn)

Med indførelsen af en lov, der tillader vielse af par af samme køn i folkekirken, vil Folketinget vedtage en lov, som er kirkesplittende, idet et stort mindretal af både præster og menigheder anser denne lov for at være i strid med det, som er Den danske Folkekirkes grundlag: Bibelen og kirkens bekendelser.

Vi kan kun fraråde at denne lov vedtages, hvilket vi også har meddelt i et høringssvar til Socialministeriet/Ankenævnets familieretsafdeling.

Nedenstående er derfor skrevet på den baggrund, men med et ønske om at påvirke lovgivningen, dersom "Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, retspleje-loven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab" alligevel vedtages.

Vi påskønner, at præsters ret til ikke vie to personer af samme køn stadfæstes ved lov, men ønsker at fastholde, at det ikke er disse præster, som der nu bliver "givet plads til", som det formuleres i afsnit 3.2 i bemærkningerne til forslaget. Tværtimod ønsker vi at fastholde, at der med dette lovforslag bliver "givet plads til" dem, som ønsker at kunne vie par af samme køn.

Med denne åbenhed for forskellige syn på denne sag, trækkes der ganske tydeligt på det grundtvigske frihedssyn, som jo præger folkekirken, men det er bekymrende, at man fra lovgiveres side taler om et mindretals holdninger som om de blot er tålte. Det er der ikke meget ægte frihed i!

Desuden ønsker vi, at der også gives lovmæssig hjemmel for, at kirkens ansatte personale ikke medvirker ved vielser af par af samme køn. Når der er frihed for præster, må der også være det for kirkens ansatte. Det går naturligvis ikke an at binde menneskers samvittighed på denne måde, eller presse dem ud i overvejelser om at sige deres job op, fordi de fremover kan blive tvunget til at medvirke ved vielser af homoseksuelle.

Vedtagelsen af denne lov giver ikke de lokale menighedsråd mulighed for at nægte, at en vielse af et homoseksuelt par, finder sted i deres kirke. Det er dybt bekymrende, at menighedsrådene, som med ansvaret for den lokale kirkes liv, og dermed også brugen af kirkebygningen, ikke må agere i denne sag, som de finder det bedst. Kirkerne har altid været opfattet som menigheds- og gudstjenestehuse, og det lokale menighedsråd har forvaltet kirkernes brug, inden for den givne lovgivning. Derfor bør det også være muligt for et menighedsråd, at nægte at den at kirke de forvalter, skal bruges til kirkelige handlinger, som de ikke kan stå inden for.

EVANGELISK LUTHERSK
NETVÆRK

Lasse Holmgaard Iversen, fung. landssekretær
landssekretaer@luthersk-netvaerk.dk
Haslegårdsvænget 8
8210 Aarhus V

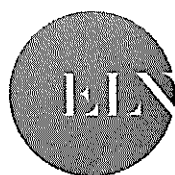
Til sidst: Hvad er kirken sat i verden for? I betænkning 1477 fra juli 2006 hedder det: "*Folkekirkens mission som kristen kirke er at forkynde Kristus som hele verdens frelser... Kirkens overordnede opgave danner udgangspunkt for de konkrete former, kirkelivet får i sogn, provsti og stift*" (side 12).

Ved at åbne op for at homoseksuelle kan indgå ægteskab i de danske kirker, legaliseres og ritualiseres en handling, som har Guds Ord imod sig, og som derfor forvansker kirkens mission: At forkynde Kristus som verdens frelser. Ikke at dette budskab ikke også gælder homoseksuelle – det gælder alle! Men når kirken legaliserer synd i stedet for at påtale den, gøres forkyndelsen af evangeliet uklar og hul, fordi det frisættende evangelium om syndernes forladelse ikke lyder i dets fylde. I stedet bliver det til en forkyndelse af syndernes tilladelse – og dermed svigter kirken sin opgave i Danmark.

På vegne af landsledelsen i Evangelisk Luthersk Netværk

Formand
Sognepræst Henrik Højlund
Vestergade 42b
8723 Løsning

Fung. landssekretær
Lasse Holmgaard Iversen
Haslegårdsvænget 8
8210 Aarhus V

EVANGELISK LUTHERSK
NETVÆRK

Lasse Holmgaard Iversen, fung. landssekretær
landssekretaer@luthersk-netvaerk.dk
Haslegårdsvænget 8
8210 Aarhus V

Selskab for Kirkeret

Den 20. februar 2012.

Formand Peter Christensen

Randrupvej 12

8981 Spentrup.

peterchr@mail.dk

Til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Ministeriet har ved skrivelse af 18. februar 2012 udbedt sig Selskab for Kirkerets evt. bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn).

Selskab for Kirkeret har ikke bemærkninger til lovudkastet, idet man har noteret sig, at lovudkastet er i overensstemmelse med den frihedstradition, der består inden for folkekirken.

Venlig hilsen

Peter Christensen

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

DERES REF.:

VOR REF.
5500.1, 5100.18

DATO:
21-02-2012

Vedr.: Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn).

Præsteforeningen har modtaget ovennævnte lovforslag og skal herved med henvisning til foreningens høringssvar af 14. december 2010 vedrørende rapport om folkekirken og registreret partnerskab tilslutte sig, at præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn fastsættes ved lov.

For så vidt angår udarbejdelsen af et selvstændigt ritual for personer af samme køn, skal Præsteforeningen henvisne til sit ovennævnte høringssvar samt til bemærkningerne i lovforslaget. Det fremgår af bemærkningerne, at der er en langvarig tradition for, at skiftende kirkeministre har udvist skønsomhed og været tilbageholdende med at regulere de indre kirkelige anliggender. Ministerens kompetence til at udstede anordninger udøves derfor på grundlag af eksempelvis indstilling fra biskopperne. Præsteforeningen tilslutter sig denne konstatering og noterer sig, at kirkeministeren i forbindelse med udarbejdelsen af vielsesritualer for personer af samme køn således også har bedt biskopperne udarbejde ritualerne.

På den baggrund kan Præsteforeningen tilslutte sig, at der udarbejdes et selvstændigt ritual for personer af samme køn.

Med venlig hilsen

Signe Ettrup

Indre Mission

Hørings svar

fra Indre Missions Hovedbestyrelse vedrørende:

Korskærvej 25
7000 Fredericia
Tlf. 75 92 61 00
indremission.dk

Sekretariat
sek@imh.dk
Fax 75 92 61 46

- Udkast til forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (*Ægteskab mellem to personer af samme køn*)
- Udkast til forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (*Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn*)

Om ændring af ægteskabsbegrebet i samfundet

Vi udtrykker vores modstand i forhold til en ændring af ægteskabsbegrebet. Det er hverken historisk eller kulturelt forsvarligt, og vi frygter for de samfundsmæssige konsekvenser af disse lovforslag. Disse lovudkast rummer ikke blot en ret for to af samme køn til at indgå ægteskab, men er juridisk og i praksis indførelse af en ny ægteskabsforståelse, som vi finder i strid med menneskerettighederne (jf. artikel 16) og den kristne tro. Hvis forslaget vedtages, må begrebet "ægteskab" herefter betragtes som kønsneutralt. Ved at ophæve den sondring, der hidtil har været imellem et partnerskab (kønsneutralt ord) og et ægteskab (relation mellem en mand og en kvinde), vil ordet ægteskab principielt og i praksis fremover få samme kønsneutrale betydning, som partnerskab har i dag.

Ægteskabet er en offentlig institution, ikke blot en privat sag. Med lovforslaget ændres på en helt grundlæggende byggesten i samfundets sociale fællesskab, familieforståelse, børns tarv og rettigheder og samfundsborgernes retlige opfattelse af, hvad et ægteskab er. Vi noterer os også, at de mange retsvirkninger, der i dansk lovgivning er knyttet til ægteskab og familieret (især for børn), ikke er medtaget i lovudkastet, men først følger senere. Disse forhold bør ellers hænge uløseligt sammen og indikerer en uigenomtænkt ægteskabsforståelse og konsekvenserne heraf. I det første lovudkast udtrykkes det således (s. 5): "...er der tale om grundlæggende problemstillinger, som bør undergives selvstændige overvejelser, inden der foretages yderligere tiltag i retning af en kønsneutral ægteskabslovgivning." Men med dette lovudkast er der allerede indført et ændret ægteskabsbegreb, som de facto er kønsneutralt!

Vi vil advare imod, at staten så totalitært med denne lovgivning omdefinierer ægteskabsbegrebet og afgørende griber ind i, hvordan der legitimt kan tales om ægteskab og familieliv fremover. Hvordan skal der undervises om ægteskab i samfund, skole og hjem? Den klassiske forståelse af ægteskabet må nødvendigvis tilsidesættes for en politiskbesluttet ligestilling af det kønspolære ægteskab og ægteskab mellem to af samme køn.

- Det betyder eksempelvis, at skolemateriale om ægteskab skal ændres, så der fremstår en reel ligestillet præsentation af samlivsformer. Vil ytringsfriheden blive indskrænket i talen mod indgåelse af "ægteskab" mellem to af samme køn?
- Nok har der de sidste par årtier været en italesat ret til at omtale registreret partnerskaber som ægteskab og parret som ægtefæller, men med hvilke samfundsmæssige argumenter gives der nu lovhjemmel for det? Det fremgår som eneste argument, at den drivende kraft for en ændring af ægteskabsforståelsen er "seksuel ligestilling". Men hermed vil man have svært ved på sigt at argumentere for et forbud mod f.eks. polygami som samlivsform. Spørgsmålet er allerede blevet aktualiseret i andre lande.
- Det vil ændre på kommende generationers syn på ægteskabet, og det vil sætte trosfriheden og religionsfriheden under pres hos dem, som vil fastholde den traditionelle ægteskabsopfattelse. Det vil heller ikke længere være muligt at indgå i et sådant ægteskab, hvor loven vil hævde noget andet. Samtidig diskrimineres en stor gruppe af alle indgåede ægteskaber, når ægteskabet omdefineres lovmæssigt.

Om ændring af det lutherske ægteskabsbegreb

Vi vil understrege, at kirken skal fastholde ægteskabet som et forhold mellem mand og kvinde, vi ikke kan omdefinere. Denne ordning er en guddommelig indstiftet stand, som er udtryk for Guds skabervilje og tiltænkt alle mennesker uafhængig af tro og kultur. Ægteskabet er den gudgivne ramme for familieliv og den legitime ramme for seksuelt samliv.

Det er uomtvisteligt, at f.eks. den augsburgske bekendelse artikel 16, 23 og 27 taler om ægteskabet mellem mand og kvinde – sådan som Luther udfolder det i en række andre skrifter om både homoseksualitet og ægteskab mellem mand og kvinde. I forbindelse med ægteskabet anser Luther det for at være den kirkelige embedes egentlige opgave at forkynde Guds vilje med ægteskabet og evangeliet for dem, der træder ind i ægteskabet, og for ægtefolk.

Luthersk ordningsteologi er velbevidnet i folkekirkens bekendelsesskrifter og må derfor anses for gældende lære i folkekirken. Denne grundlæggende opfattelse af ægteskabet undermineres ved indførelsen af vielse/velsignelse af to personer af samme køn – og derfor er regeringens lovforslag ikke i overensstemmelse med bekendelsesskrifterne.

En stillingtagen til om to af samme køn kan indgå i "ægteskab" ved en kirkelig handling, kan altså ikke træffes uden en samtidig afklaring af ægteskabets stilling i lutherdommen, da staten ifølge Grundlovens § 4 skal "understøtte den evangelisk lutherske kirke". Lovforslaget må altså ikke stride mod Grundloven, hvilket vi vurderer som tilfældet her!

Vedr. ændringsforslag af lov medlemskabs af folkekirken etc.

Dette forslag fremstår som en imødekommelse over for alle parter i folkekirken, såvel tilhængere som modstandere af et ritual til vielse og velsignelse af homoseksuelle par. Men lovudkastet rummer en tilsidesættelse af den traditionelle opfattelse af det kristne ægteskabet, sådan som den nuværende ægteskabslovgivning har som forudsætning, og indfører den kønsneutrale betydning. Dermed er forslaget en direkte indgriben i folkekirkens indre anliggender.

Om indholdet i ændringsforslaget bemærker vi:

- I afsnit 2. "Baggrund" fremgår det, at "*loven suppleres med en bestemmelse, der lovfæster præsters frihed til at undlade at medvirke ved kirkelig vielse af to personer af samme køn.*" Vi finder det afgørende, at denne frihed ikke blot nævnes i selve lovteksten, men også tydeligt fremgår i afsnit 3.2 med henvisning til, at denne frihed skal udøntes i et autoriseret ritual med samme ordlyd som i den omtalte præambel i "Rapport om Folkekirken og registreret partnerskab" s. 12 (hvor "samvittighedsgrunde" kan udskiftes med "teologiske grunde").

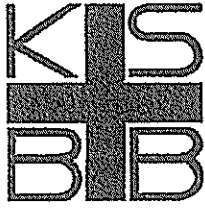
- I afsnittet 3.2 "Overvejelser om lovforslagets udformning" fremgår det, at det anses for "hensigtsmæssigt, at folkekirken præster får en ret til at undlade at vie to personer af samme køn." Vi vil anfægte udtrykket "hensigtsmæssigt" som argument for denne frihedsret. Det kan give fornemmelse af, at denne frihedsret er tidsbestemt, og når det ikke længere skønnes hensigtsmæssigt, eller man ikke længere vil tolerere fritagelsen, vil den kunne ændres. Præsters ret til at undlade at vie/velsigne to af samme køn, skal ikke bestemmes af, om det er hensigtsmæssigt, men om det er et teologisk legitimt standpunkt, der har fuld anerkendelse i folkekirken. Vi foreslår derfor denne ordlyd i afsnittet: "*For at give plads til disse forskellige opfattelser følges den frihedstradition, som har været kendetegnende for folkekirken og givet udtryk for en grundlovssikret frihedsbestemmelse, at folkekirken præster får en ret til at undlade at vie to personer af samme køn, på tilsvarende vis som det har været gældende for folkekirken præster at undlade at vie fraskilte.*"
- Ud fra frihedstraditionen mener vi, at lovforslaget bør udvide fritagelsesmuligheden til også at omfatte kirkefunktionærer, jf. mindretalsudtalelsen i "Rapport om Folkekirken og registreret partnerskab" s. 51-52. I øvrigt fremgår det heller ikke af lovforslaget, om provster og biskopper selv har ret til at undlade at vie to personer af samme køn, hvilket bør tydeligt fremgå.
- Vi mener, at princippet om, at den enkelte menighed har ret til at afgøre, hvorvidt der skal indføres nye ritualer i sognets kirke, skal respekteres. Dette virker ikke til at være tilfældet ifølge afsnit 3.2, hvor det præciseres: "*...et menighedsråd ikke kan modsætte sig, at der fx foretages vielse af to personer af samme køn i kirken*". Her støder et medlems retskrav an mod princippet om, at ingen kan beslutte på tværs af menigheden. Det enkelte menighedsråd skal have ret til at afvise brug af de ritualer, som disse lovforslag måtte afstedkomme. Ellers vil det medføre en ny retstilstand på området, hvor menigheder og præster fratages deres frihed og ret i forbindelse med ibrugtagning af nye ritualer i deres menighed. I menighedsrådsloven er der ret klare regler på områder, når det gælder ændringer i liturgi og ritualer. De kan ikke presses oppefra og ned over de enkelte menigheder, og lokalt er der også nødt til at være enighed mellem præst og menighedsråd. Det er vanskeligt ikke at se forslaget i overensstemmelse med § 38 i nugældende bekendtgørelse af lov om menighedsråd. Den retstilstand blev også understreget og hævdet i forbindelse med de nye bøger af 1992, nemlig det forhold, at det kun er den lokale menighed sammen med den stedlige præst, der kan indføre nye ritualer.

Det har været tydeligt i debatten, at der ikke er enighed i folkekirken om disse lovændringer og de ritualer, som de medfører – heller ikke i bispekollegiet. Ved en vedtagelse af disse lovforslag får folkekirken for første gang ritualer, vi ikke er fælles om, og som ikke har fuld tilslutning. Det vil skade folkekirkens troværdighed og sammenhængskraft og betyde en permanent splittelse i folkekirke. (Argumenterne herfor kan findes i vores høringssvar vedr. rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab" indsendt nov. 2010.)

På vegne af Indre Missions Hovedbestyrelse

Hans-Ole Bækgaard,
formand

Thomas Bjerg Mikkelsen,
generalsekretær

Vejen, 14.2.2012

Til Kirkeministeriet.

Hørings svar fra Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse (KSBB) vedrørende udkast til Forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn), som vil give folkekirkemedlemmer ret til at indgå ægteskab i deres sognekirke med en person af samme køn, samt ret for personer, som lever i registreret partnerskab, til at få deres forhold kirkeligt velsignet.

Ifølge Bibelen, Den hellige Skrift, er ægteskabet en grundlæggende og ufravigelig skaberordning mellem mand og kvinde, der kaldes til som Skaberens medarbejdere at blive frugtbare og mangfoldige og således give livet videre. Ny Testamente hævder endvidere, at denne ordning afspejler Kristi forhold til Kirken. En konsekvens heraf må være, at to af samme køn, ikke kan vies i folkekirken. Derfor vil vi ikke kommentere overvejelser om, hvorvidt man skal bruge ord som "ægtefæller" eller "livsfæller", ligesom spørgsmålet om præsters fritagelse er irrelevant ud fra vor grundholdning.

Ingen kristen kirke – og altså heller ikke Den danske Folkekirke – har ifølge sit grundlag mandat til at foretage en sådan vielse, som er i strid med unisforståelige og klare ord i Den hellige Skrift. Vielse betyder velsignelse. Det støder imod velsignelsens væsen at velsigne, hvad Guds Ord fordømmer. Derfor må også et ritual for kirkelig velsignelse af allerede indgået partnerskab mellem personer af samme køn afvises. Dette er klarlagt i skriftet "Hvad er det at velsigne?" som indeholder foredrag fra offentlig høring 11. marts 1996, udgivet af Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse og Udvalget for Konvent for Kirke og Theologi.

Eftersom ægteskabet mellem mand og kvinde er en skabelsesordning og dermed ifølge naturlig ret et forhold mellem mand og kvinde, finder vi, at regering og folketing går ud over sin kompetence, hvis man anser sig for berettiget til at omdefinere ægteskabet.

KSBB anser endvidere et ritual for vielse af homoseksuelle for at være i konflikt med Grundlovens § 4. Hvad der i denne paragraf menes med Den evangelisk-lutherske Kirke, er ubetinget Kirken, som den er bestemt af Bibelen og de gældende bekendelsesskrifter og ikke af skiftende tiders syn.

Af bemærkningerne til det bebudede lovforslag side 7 fremgår det, at biskopperne har tilkendegivet, at de vil indgå i arbejdet med udarbejdelsen af ritualer for vielse og velsignelse af homoseksuelle. KSBB undrer sig over biskoppernes tilkendegivelse og mener, at sådanne ritualer vil få yderst uheldige konsekvenser for store dele af den gudstjenestesøgende menighed og for enkeltpersoner. KSBB må på det kraftigste advare regering og folketing imod den foreslåede lovgivning, idet vi frygter, at man derved før eller siden drager dom og straf over vort folk og vor kirke.

Arkitekt Jakob Mortensen
Konstitueret formand
Baungårdsvej 1 C
6600 V e j e n

Høringsvar vedrørende

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (Ægteskab mellem to personer af samme køn)

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (Præsters ret til at unnlade at vie to personer af samme køn)

Angående ændringsforslaget til lov om ægteskabs indgåelse:

Vi gør opmærksom på at dette lovforslag ikke alene giver to personer af samme køn ret til at kalde sig ægtefæller, men ændrer alle ægteskabers karakter, ved at gøre ægteskabet principielt kønsneutralt. Indtil nu har man i daglig tale og i juridisk sammenhæng sondret mellem et partnerskab, som er et kønsneutralt ord, og et ægteskab, som er et personligt, socialt og seksuelt fællesskab mellem en mand og en kvinde. Fremover skal ordet ægteskab have samme kønsneutrale betydning, som partnerskab har i dag uanset om ægteskabet indgås i folkekirken, i et andet trossamfund eller på rådhuset. Det er en ret unik situation, at folketinget gennem et par lovforslag vil ændre et ords betydning så fundamentalt. Ordet ægteskab er sammen med ord som far og mor, søn og datter centrale identitetsmarkører i privatsfæren og har været en fundamental byggesten i det personlige og sociale fællesskab i vores samfund i årtusinder. Normalt er det kun i totalitære stater, at den lovgivende magt blander sig så fundamentalt i privatsfæren, og vi kan ikke kraftigt nok advare mod, at det sker i denne sag.

Denne bagvedliggende omdefinering af ægteskabsbegrebet har fyldt meget lidt i den offentlige debat. For os at se, har danskerne i almindelighed derfor ikke haft mulighed for at forholde sig til, om det er en udvikling, de ønsker. Vi ønsker at gøre opmærksom på:

- Ægteskabet mellem mand og kvinde er universelt og kendt i alle kendte kulturer til alle tider – om end ikke enerådende - og er den biologisk naturlige. Kun mand og kvinde kan få børn på naturlig vis.
- Det maskuline og det feminine er ikke blot sociale konstruktioner, men en biologisk virkelighed. Børn har brug for begge dele. Vi har allerede nu en lovgivning, som gør det muligt at frembringe børn med den intention, at de ikke skal have både en far og en mor. Indførelsen af det kønsneutrale ægteskab vil formentlig skubbe yderligere til den udvikling, så flere børn vokser op uden både mor og far, og ikke mindst at flere og flere børn ikke har mulighed for at kende eller opsøge deres biologiske forældre.
- Verdenserklæringen om Menneskerettigheder anerkender familien som samfundets byggesten (Artikel 16), idet bla. her siges: *Mænd og kvinder i giftefærdig alder har ret til at gifte sig og til at stifte familie, i samsvar med de nationale love, som regulerer udøvelsen af denne rettighed* og *"Familien er samfundets naturlige og fundamentale enhedsgruppe og har krav på samfundets og statens beskyttelse"*. Det er familien, der er forudsætningen for samfundet og ikke omvendt. Det ser ud til, at der i den nye ægteskabslov byttes om på dette forhold, så man betragter familien som et produkt af samfundet. Hvis dette er tilfældet overskrider staten sit mandat og gør sig til familiens forudsætning i stedet for at se familien som samfundets byggesten.

Det forekommer bekymrende, at denne gennemgribende ændring af ægteskabsbegrebet søges gennemført stort set alene på grundlag af overvejelser om ligestilling uden sædvanlig

forudgående udvalgsbehandling med stillingtagen til de meget væsentlige konsekvenser, som dette kan få.

Angående ændringsforslaget til lov om kirker brug:

Dette lovforslag præsenteres som et forsøg på at imødekomme både de grupper i Folkekirken, som er tilhængere af et ritual til velsignelse og vielse af homoseksuelle par, og de grupper, som af teologiske grunde er imod. Men i praksis er der tale om et angreb på den traditionelle kristne forståelse af ægteskabet og et dybt indgreb i Folkekirkens indre anliggender.

- 1) Lovforslaget har på forhånd fastlagt, at ordet ægteskab ved et kommende ritual skal bruges i den kønsneutrale betydning. Det vil løftet fra minister og biskopper om to forskellige ritualer ikke kunne ophæve. Et samfund og en kultur kan måske skifte holdning i forståelsen af ægteskab. Men en kristen kirke er bundet af den forståelse af ægteskab, som findes i dens normative skrifter, Bibelen og bekendelsen, og som har været helt entydigt i den kristne hovedstrøm i alle kirkesamfund i 2000 år.
- 2) Udkastet til lovforslag giver præster mulighed for at blive fritaget for at foretage vielser af personer af samme køn. Den præcisering er vi glade for.
Men vi vil samtidig anføre, at vi ikke finder den tilstrækkelig af følgende grunde:
  - a. Dels mener vi, at lovforslaget kun sikrer præsternes samvittighedsfrihed, og ikke tager højde at en del kirkefunktionærer har alvorlige samvittighedsproblemer med at gøre tjeneste ved disse vielser. Derfor ønsker vi det forslag som fremgår af mindretalsudtalelse i rapporten "Folkekirken og registreret partnerskab" (s 51-52) gennemført
  - b. Dels ønsker vi, bl.a. i lyset af ovenstående, indført en bestemmelse, som gør det muligt for sogne, hvor præster og menighedsråd er enige om det, at afvise at vielserne kan gennemføres i sognets kirker. På den måde kan man tage det lokale demokrati alvorligt og imødekomme de 128 (ud af 243) menighedsråd, som gennem deres høringssvar har markeret deres modstand mod et autoriseret ritual til velsignelse eller vielse af homoseksuelle par.

Den lovgivende magt skal ifølge grundloven understøtte den evangelisk-lutherske kirke. Vi kan ikke se andet, end at den lovgivende magt dermed også er forpligtet til at støtte det syn på ægteskabet, som siden reformationen har været en del af kirkens arvegods. De to lovindgreb vil ikke understøtte den evangelisk-lutherske kirke, men vil tværtimod cementere dens splittelse og gøre den permanent.

Med venlig hilsen

Peder Østergaard Jensen
Landssekretær
Evangelisk Luthersk Missionsforening

Børge Haahr Andersen
Rektor
Dansk Bibel-institut

Jens Ole Christensen
Generalsekretær
Luthersk Mission

Robert Bladt
Generalsekretær
Kristeligt Forbund for Studerende

Danmarks Provsteforening

Provst Paw Kingo Andersen

Ubberudvej 12

5491 Blommenslyst

Tlf. 65 96 80 83 - Mobil 30 68 83 91

E-post: paka@km.dk

Den 10. februar 2012

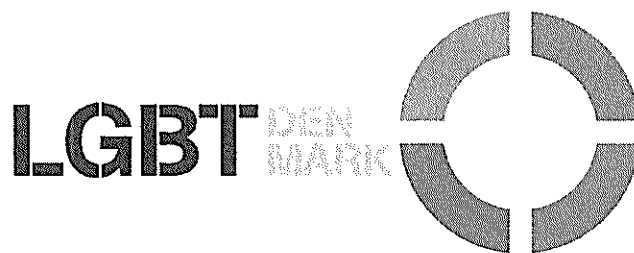
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af medlemskabsloven
Ref.:

Danmarks Provsteforening tilslutter sig lovforslaget om adgang for at indgå ægteskab mellem to personer af samme køn. Danmarks Provsteforening tilslutter sig det heraf afledte lovforslag om præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn..

Med venlig hilsen

Paw Kingo Andersen
formand

Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen
familiestyrelsen@famstyr.dk

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
km@km.dk

Forslag til Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, retspleje- loven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (Ægteskab mellem to personer af samme køn)

Forslag til Lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn)

9. februar 2012

LGBT Danmark - Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner - skal takke for at få lovforslagene om kønsneutralt ægteskab i høring. Da der er stor sammenhæng mellem de to forslag, har vi valgt at skrive et samlet høringssvar.

Det skal indledningsvis slås fast, at Landsforeningen er meget tilfreds med indholdet af disse lovforslag. Der er dog enkelte punkter, vi ønsker at tage op.

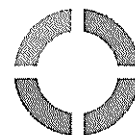
Ægteskab mellem to personer af samme køn

LGBT Danmark finder lovforslagets elementer meget tilfredsstillende:

- At samkønspar bliver omfattet af ægteskabsloven.
- At det bliver muligt at konvertere et registreret partnerskab til et ægteskab.
- Ophævelse af tilknytningskravet.
- International kompetence til at opløse ægteskab indgået i Danmark.

Landsforeningen er indforstået med, at indførelsen af et kønsneutralt ægteskab sker som en totrinsraket, således nye retsvirkninger vil blive gjort til genstand for en udredning for siden at blive udmøntet i lovgivning. Landsforeningen bidrager gerne til udredningsarbejdet.

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Den centrale bestemmelse i lovforslaget (§ 1, nr. 2) er formuleret som

§ 1. Loven finder anvendelse på ægteskab mellem to personer af forskelligt køn og mellem to personer af samme køn.

Det er samme formulering som i 2009-10 L 123 af Lone Dybkjær (RV), Margrethe Vestager (RV), Morten Østergaard (RV). Dengang gjorde Landsforeningen opmærksom på, at det at man så vidt muligt bør undgå at lovgive med udgangspunkt i en kønsopfattelse, der bygger på en forenklet forståelse af to køn. Vi foreslog en alternativ formulering, som blev optaget som ændringsforslag i betænkningen og vedtaget ved 2. behandlingen:

Ændringsforslag

Af etmindretal(RV), tiltrådt af et flertal(S, SF, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)):Til § 11)

Den under nr. 1 foreslåede § 1 affattes således: »§ 1.Loven finder anvendelse på ægteskab mellem to personer uanset disses køn.« [Præcisering af det kønsneutrale perspektiv i forslaget]

Bemærkninger

Til nr. 1 Forslagsstiller ønsker i overensstemmelse med bemærkningerne fra LGBT Danmark at undgå et udgangspunkt i kønsopfattelsen, der er forsimplet.

Det er stadig Landsforeningens opfattelse, at denne formulering er mere inkluderende, korrekt og fremtidssikker, og vi foreslår igen dens anvendelse. Dette skal på nuværende tidspunkt også ses i forbindelse med regeringsgrundlagets punkt om juridisk kønsskifte:

Regeringen vil undersøge reglerne om kønskorrigerende behandling, herunder mulighederne for at foretage juridisk kønsskifte uden krav om kirurgiske indgreb.

Dette peger i retning af, at dansk lovgivning kunne blive mere inkluderende overfor borgere, der ikke er ciskønnede. Derfor ville det være uheldigt at lave en vigtig justering af familieretten formuleret med udgangspunkt i en forenklet kønsopfattelse.

Lovforslagets § 1, nr. 6 er formuleret således:

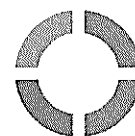
6. Efter § 58 c indsættes i kapitel 5 a: "§ 58 d. Et partnerskab, der er registreret efter lov om registreret partnerskab, kan efter parternes ønske omdannes til et ægteskab af den myndighed, der er nævnt i § 13. Social- og integrationsministeren kan fastsætte regler herom."

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser bliver den indskudte sætning - "der er registreret efter lov om registreret partnerskab" - ikke uddybet. Hvis den tages bogstaveligt, er det således alene partnerskaber indgået i Danmark, der kan konverteres.

I bemærkningerne til § 3 anføres:

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Som nævnt i de almindelige bemærkninger i afsnit 1 er det muligt at indgå registreret partnerskab i andre lande. Sådanne partnerskaber anerkendes i dag efter dansk ret, hvis deres retsvirkninger svarer til retsvirkningerne af et registreret partnerskab efter partnerskabsloven. I så fald kan partnerskabet registreres i CPR. Selvom partnerskabsloven ophæves, opretholdes denne retstilstand.

Det fremgår således, at Danmark anerkender andre landes partnerskaber, men kun danske partnerskaber er konverterbare. Det ville betyde, at et par, der har indgået registreret partnerskab i udlandet, ville skulle skilles for at kunne opnå ægteskab i Danmark.

Landsforeningen finder ikke en sådan retstilstand tilfredsstillende og skal derfor anbefale, at lovforslagets suppleres med en bestemmelse om, at et i udlandet indgået registreret partnerskab med samme retsvirkninger som det danske, ligeledes kan konverteres til et ægteskab.

I forlængelse af denne diskussion skal det også bemærkes, at der bør fremgå eksplicit, at Danmark anerkender andre landes kønsneutrale ægteskaber. Dette kan være relevant, når lande, som nu Danmark, indfører et ægteskab, hvor retsvirkningerne for par af samme køn er forskellige fra retsvirkningerne for par af modsat køn.

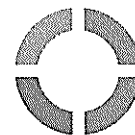
Selvom partnerskabsloven har gjort det muligt administrativt at anerkende andre landes partnerskabslove som sammenlignelige med det danske partnerskab, har det været Landsforeningens oplevelse gennem årene, at det har været meget vanskeligt at få ministeren til at bringe denne kompetence i spil. Vi skal derfor kraftigt anbefale, at der skabes smidige rammer til at anerkende familieretlige udviklinger i udlandet hvor der skabes registrerede partnerskaber eller kønsneutrale ægteskaber.

Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn

I forhold til *forslag til Lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (Præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn)* har Landsforeningen kun få bemærkninger. Landsforeningen er helt enig i, at præster skal have mulighed for, af teologiske årsager at undlade at medvirke ved vielse af par af samme køn eller en velsignelse af et sådant pars forhold.

Det er tilfredsstillende, at adgangen gives til præster, mens det indskræpes, at hverken præsten eller menighedsrådet må nægte anvendelsen af kirkens faciliteter til en vielse af et par af samme køn.

Lovforslaget nævner alene velsignelse af et ægteskab mellem to personer af samme køn (§ 7a, stk. 2). Da der stadig også fremover vil eksistere gældende registrerede partnerskaber, som enten er indgået i Danmark før ændringerne af ægteskabsloven eller i udlandet, burde bestemmelsen også omfatte disse. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de eksisterende velsignelsesritualer forbliver uændrede og kan anvendes som hidtil. Det bør præciseres, hvis der hermed (også) menes velsignelse af registrerede partnerskaber.

Vielsesattester

LGBT Danmark vil allerede gerne på dette sted bemærke, at vielsesattester fremover bør formuleres kønsneutralt, så der ikke er alternative betegnelser for ægtefællerne hvis de har modsat hhv. samme køn. Det bør således være samme attest der anvendes for alle par uanset ægtefællernes køn.

Vielsesbemyndigelse

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil reglerne om vielse af personer af samme køn også finde anvendelse på vielser i anerkendte og godkendte trossamfund. Vielsesbemyndigelse ligger under social- og integrationsministerens ressort.

Når den danske stat giver vielsesbemyndigelse til trossamfund eller præster, er det et tilbud fra staten om at en vielse i trossamfundet kan anerkendes som en juridisk vielse. Staten bør kun have én bemyndigelse, som skal omfatte alle par. Hvis der findes en bemyndigelse til par af modsat køn og en anden til par af samme køn, vil staten medvirke til trossamfunds sondring mellem de to. Det skal staten ikke.

I forlængelse heraf bør det derfor meddeles anerkendte og godkendte trossamfund, at de efter lovens ikrafttrædelse er bemyndigede til at vie par af samme køn. Landsforeningen er selvfølgelig enig med bemærkningernes henvisning til, at det er op til det enkelte trossamfund at bestemme, om to personer af samme køn kan indgå ægteskab i trossamfundet.

Med venlig hilsen

LGBT Danmark

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

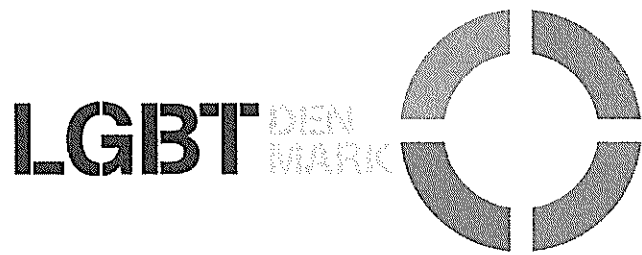
Vivi Jelstrup
Landsforperson

George Hinge
Kirkepolitisk talsperson

Søren Laursen
Retspolitisk talsperson

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LBL@LBL.DK • WWW.LGBT.DK

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

spok@sum.dk
cc ani@sum.dk

9. Februar 2012

Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., børneloven og lov om adoption

LGBT Danmark - Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner - takker for lejligheden til at afgive høringssvar på lovforslaget om kunstig befrugtning.

Indledningsvis skal bemærkes, at Landsforeningen er meget tilfreds med forslaget åbningen op for adgang til anonym såvel som ikke-anonym donation. Landsforeningen har i mange år talt for netop en sådan løsning.

Landsforeningen har dog en række bemærkninger til forslaget.

Lov om kunstig befrugtning

Lovens anvendelsesområde

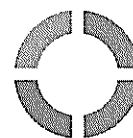
§ 1, nr. 1-3 vedrører lovens anvendelsesområde, idet den ikke længere alene skal omfatte lægers virke. Der udvides i to retninger:

- Loven skal gælde for sundhedspersoner, således som disse er defineret i sundhedslovens § 6.
- Loven skal gælde for vævscentre.

Udvidelsen omfatter således en persongruppe og en institutionsgruppe. Landsforeningen har forståelse for, at man ønsker loven skal omfatte alle virksomheder, der udfører kunstig befrugtning, således forhold vedr. slægtskab mv. kan håndteres ensartet, uanset om et barn er undfanget på fx. en lægeklinik eller på en jordemoderklinik.

Det forekommer imidlertid problematisk at definere anvendelsesområdet på basis af en borgers uddannelse og erhverv. Det anføres specifikt, at loven ikke vil omfatte hjemmeinsemination foretaget af ikke-sundhedspersoner - og dermed implicit, at loven gælder for hjemmeinsemination

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

foretaget af en sundhedsperson. Det er helt korrekt, ikke at lade hjemmeinsemination omfatte af loven, dels fordi der ikke kan skelnes mellem hjemmeinsemination og samleje, dels fordi et forbud ville være umuligt at administrere. Det er også sundhedsmæssigt uproblematisk: Når det i sin tid kunne lade sig gøre at åbne jordemoderklinikkerne, var det netop fordi, simpel insemination kan foretages af enhver, uden der vil være tale om kvaksalveri.

På den baggrund er det problematisk hvad angår lovens anvendelsesområde at skelne mellem sundhedsperson og ikke-sundhedsperson - der burde skelnes mellem hjemmeinsemination og ikke-hjemmeinsemination. Lovforslaget lægger op til, at en borgers rettigheder i forhold til en privat og lovlig handling afhænger af vedkommendes uddannelse.

I stedet bør lovens anvendelsesområde defineres på basis af institutionsgrupper, ikke persongrupper. Man kunne tale om 'alle offentlige og private virksomheder der leverer ydelser indenfor kunstig befrugtning' eller lignende.

Ægdonation

Lovforslaget åbner op for, at der kan benyttes kendt ægdonor. Dog opretholdes § 5, som bestemmer, at der ikke må etableres kunstig befrugtning, medmindre ægcellen stammer fra den kvinde, der skal føde barnet, eller sæden stammer fra hendes partner. Bestemmelsen er formuleret heteronormativt, idet der ligger en antagelse om, at den fødende kvindes partner er en mand. Intentionen med paragraffen er at sikre, at mindst den ene partner er genetisk forælder til barnet.

Landsforeningen får jævnligt forespørgsler fra lesbiske par om, hvorvidt den ene kan donere et æg til den anden. Dermed ville begge forældre være 'biologisk involveret' i familieførøgelsen.

På den baggrund skal Landsforeningen foreslå, at lovforslaget suppleres med en revision af § 5, fx. således:

Der må ikke etableres kunstig befrugtning, medmindre ægcellen stammer fra den kvinde, der skal føde barnet *eller hendes partner*, eller sæden stammer fra hendes partner.

Det skal bemærkes, at en konsekvens af § 5 i sin nuværende form er, at en lesbisk (eller en enlig), der har behov for ægdonation for at kunne blive gravid, ikke har adgang til sådan.

Slægtskab

Lovforslagets § 1, nr. 4, indfører en § 5a, stk. 1, som forbyder kunstig befrugtning hvor kønscellerne stammer fra 'nært beslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede personer'. Dette er velbegrunderet, når der er tale om biologisk slægtskab, nemlig for at undgå indavl. Det forekommer imidlertid irrelevant for sociale familierelationer. Det er således ikke usædvanligt, at et lesbisk par vælger en bror til medmoderen som donor, hvorved 'generne fra de to familier blandes'. Her er sæddonor ganske vist nært beslægtet med medmoderen, men ikke genetisk beslægtet med moderen. Derved falder argumentet for bestemmelsen til jorden.

En mere rationel bestemmelse ville være:

Der må ikke etableres kunstig befrugtning, hvor ægcellen og sæd stammer fra *genetisk* nært beslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede personer.

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LBL@LBL.DK • WWW.LGBT.DK

I øvrigt taler bemærkningerne til § 2, nr. 2 vedr. § 28, stk. 2 om "hvis et familiemedlem [...] vælger at donere sæd til parret". Dette har formodentligt baggrund i konkrete erfaringer i styrelsen, men der er i så fald nok sjældent tale om et fjernt familiemedlem.

Børneloven

Lovforslagets § 2 vedrører børnelovens bestemmelser vedr. forældreskab ved kunstig befrugtning.

§ 2, nr. 2 om § 28, stk. 1 åbner mulighed for anvendelse af åben og ikke-anonym sæddonation. Dette har hidtil kun været muligt på jordemoderklinikkerne, men forslaget åbner op for muligheden på alle klinikker. Landsforeningen er tilfreds med, at der gøres op med de uklare retlige forhold, og at man i stedet anerkender borgernes forskelligartede tilgang til familiedannelse. Dette er et skridt i retning af en mere mangfoldig og inkluderende familieopfattelse.

Dette kommer også til udtryk i bemærkningernes afsnit 3.2.4, hvor der står:

Selvom intentionen bag børneloven om, at et barn så vidt muligt skal have en far, fortsat bør prioriteres, tilsiger udviklingen på området for sæddonation, at der i et vist omfang også bør tages hensyn til sæddonor og den frihed sæddonor, kvinden og kvindes ægtefælle eller partner har til at vælge donationsform og måder at etablere et familieliv på.

Derfor er det også noget overraskende at se forslaget til § 28. I bemærkningerne står her:

2.2.7. Forslagets § 28, stk. 2

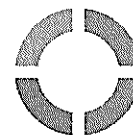
[...]

Har sæddonor valgt at donere sæd til brug for behandlingen af en bestemt kvinde, vil han være bekendt med kvindens identitet, ligesom hun også vil være bekendt med hans identitet. Det vil for eksempel være tilfældet, hvor en enlig kvinde eller et lesbisk par har aftalt med en ven eller et homoseksuel par, at kvinden/en af kvinderne skal behandles med kunstig befrugtning med sæd fra en af de medvirkende mænd. I disse tilfælde skal donoren anses som far til barnet.

3.2.8. Forslagets § 28, stk. 3

Dog vil bestemmelsen i den foreslåede § 27, stk. 1, føre til, at en donor, der er kendt, og som donerer sæd til en bestemt kvinde, ikke vil blive far, hvis kvinden, der behandles med donorens sæd, er gift eller samlevende med en mand, og ægtefællen eller partneren samtykker til behandlingen og i den forbindelse påtager sig faderskabet til barnet. Disse tilfælde vil efter den foreslåede § 28, stk. 3, ikke være omfattet af stk. 2 i den foreslåede bestemmelse. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis et familiemedlem eller en ven vælger at donere sæd til parret. Her er donor, som er kendt, ikke tiltænkt en aktiv rolle i barnets liv, og barnet får en far i form af ægtefællen eller kvindens partner.

Således er § 28, stk. 3 en undtagelsesbestemmelse for heteroseksuelle, eller mere præcist, par af modsat køn. Stk. 2 indfører en generel bestemmelse, mens stk. 3 undtager heteroseksuelle fra den generelle bestemmelse.

Forslaget er højst problematisk. Det specificeres, at et heteroseksuelt par kan anvende en kendt donor, og de tre kan vælge, enten at donor skal være juridisk far, eller at kvindens partner skal være juridisk far.

Teknisk set handler det om samtykkeerklæringer:

- En kvindes mandlige partner kan give samtykke til behandling og anses herefter som far.
- Sæddonor kan give samtykke til behandling af en bestemt kvinde. Hvis ikke partner har givet samtykke, kan donor i så fald idømmes faderskab. Hvis både donor og partner har givet samtykke, er partner juridisk forælder.

Lovforslaget giver ikke en mors kvindelige partner lov til at afgive samtykke, og dermed opnås ikke mulighed for at anvende kendt donor.

Netop en sådan løsning vil være uhyre værdifuld og tiltrængt blandt regnbuefamilier. Her er der ofte tale om, at et lesbisk par får børn med en bekendt, og i nogle familier er han tiltænkt rollen som far, i andre familier er han alene tiltænkt rollen som kendt donor.

Når lesbiske par benytter en dem bekendt donor, bliver de, hvis de ikke oplyser hans identitet til myndighederne, stillet for retten. Det sker uanset at alle tre parter er enige om familiestrukturen. Den manglende adgang til at afgive samtykke er derfor endog meget generende og umyndiggørende overfor mange regnbuefamilier.

Lovforslaget udsiger udtrykkeligt, at en sådan løsning er ikke tilgængelig for et lesbisk par og en mand. Således gives heteroseksuelle et valg til, hvordan de vil etablere en familie under anvendelse af kendt donor, mens regnbuefamilien umyndiggøres. Der gives ingen - og der findes ingen - saglig begrundelse for en sådan forskelsbehandling.

Når der nu læges op til at indføre en ny type samtykkeerklæring, donorerklæringen, så bør det ske på en måde, som gavner alle relevante familier. Landsforeningen er opmærksom på, at regeringen ønsker at udrede familieretlige forhold som konsekvens af indførelsen af et kønsneutralt ægteskab. Landsforeningen er derfor også indforstået med, at retsvirkninger som følge af ægteskabet, afventer dette udredningsforløb. Men de nærværende bestemmelser er ikke bundet op på ægteskabet, hvorfor der heller ikke er grund til at afvente en udredning.

Landsforeningen skal derfor foreslå, at en moders kvindelige partner får adgang til at afgive en samtykkeerklæring, hvilket kunne formuleret fx. således:

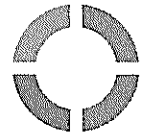
§ 28, stk. 6. Undtaget fra stk. 2 er tilfælde, hvor kvindens kvindelige partner har afgivet samtykke til behandling, hvorefter denne kan idømmes forældreskab.

Adoptionsloven

Det er tilfredsstillende, at det ikke længere skal være nødvendigt med personligt fremmøde til vejledning ved stedbarnsadoption. Landsforeningen har modtaget utallige henvendelser fra par, der har oplevet vejledningen ydmygende, for så vidt den har bestået i at advare den biologiske mor

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LBL@LBL.DK • WWW.LGBT.DK

om konsekvenserne af en stedbarnsadoption. Her har det personligefremmøde været særligt ubehageligt.

Men der er et problem. Loven er anført at skulle træde i kraft 1. juli 2012. Loven om kønsneutralt ægteskab er i det pågældende lovforslag anført at skulle træde i kraft den 15. juni 2012. Denne lov ophæver partnerskabsloven.

Det betyder, at par, der ikke den 15. juni 2012 allerede har indgået registreret partnerskab, ikke kan få adgang til den tidlige stedbarnsadoption. Det er derfor nødvendigt at formulere § 3, nr. 2 således den omfatter såvel registrerede partnere som ægtefæller af samme køn, fx.

2. § 8 a, stk. 1, affattes således: »Samtykke efter § 7 kan uanset § 8, stk. 2, modtages tidligere end 3 måneder efter barnets fødsel, hvis adoptanten ønsker at adoptere sin registrerede partners *eller samkønnede ægtefælles* barn, der antages at være blevet til ved kunstig befrugtning med donorsæd, hvis donor ikke udlægges som far, jf. børnelovens § 28, stk. 1, og hvis partnerne *eller ægtefællerne* boede sammen på tidspunktet for den kunstige befrugtning.«

Igen er Landsforeningen opmærksom på, at social- og integrationsministeren vil udrede sammensatte familieretlige problemstillinger for regnbuefamilier. Dette vil antageligvis pege frem mod en oprydning i disse særbestemmelser for forældrepar af samme køn. Men indtil da, må disse ikke miste det meget vigtige fremskridt det var, at få adgang til stedbarnsadoption fra fødslen.

Med venlig hilsen

LGBT Danmark

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

Vivi Jelstrup
Landsforperson

Søren Laursen
Retspolitisk talsperson

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LBL@LBL.DK • WWW.LGBT.DK

Landsforeningen af Menighedsråd

Sabro, den 7. februar 2012
Vor ref.: 17.12/531 OW/EHU

Ministeriet for Ligestilling og Kirke
og
Social- og Integrationsministeriet

Høring om

1. Mulighed for indgåelse af ægteskab for personer af samme køn

Landsforeningens bestyrelse har forholdt sig til forslag om indgåelse af ægteskab for personer af samme køn.

For forslaget stemte 13.
Imod stemte 3.
1 undlod at stemme.

Landsforeningen er overrasket over at kunne konstatere, at foreningen ikke er høringsberettiget i forhold til Social- og Integrationsministeriet, idet foreningen normalt er høringsberettiget inden for alle områder, der berører den danske folkekirke. Derfor tillader Landsforeningen sig at fremsende svar i forbindelse med denne høring.

2. Præsters ret til at undlade at vie personer af samme køn

Landsforeningens bestyrelse har ligeledes forholdt sig til præsters ret til at undlade at vie personer af samme køn.

For stemte 14.
Imod stemte 3
Ingen undlod at stemme.

Med venlig hilsen

Inge Lise Pedersen

Ole Wind

c.c. Folketingets Kirkeudvalg